Alimenty od rodzeństwa

data aktualizacji: 2019.02.08 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

Zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. A zatem alimentów możemy się domagać nie tylko od rodziców, dzieci czy dziadków, ale także od naszej siostry czy brata.

Należy jednak pamiętać, że obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem. Innymi słowy uprawniony z tytułu obowiązku alimentacyjnego w pierwszej kolejności powinien domagać się ich od swoich dzieci, czy też wnuków, jeżeli takich nie ma, albo nie są oni w stanie płacić alimentów, uprawniony może zwrócić się z żądaniem do wstępnych, czyli rodziców, dziadków. Dopiero wówczas, gdy i takiej możliwości nie ma, na samym końcu z pozwem o alimenty można wystąpić przeciwko rodzeństwu.

Uzyskanie alimentów od krewnego dalszego stopnia jest bowiem możliwe dopiero wówczas, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Dodatkowo, powstanie obowiązku alimentacyjnego względem rodzeństwa jest uzależnione od

zaistnienia określonych przesłanek. Po pierwsze po stronie uprawnionego przesłanką jest stan niedostatku, a po stronie zobowiązanego muszą istnieć możliwości zarobkowo-finansowe, żeby ten obowiązek spełniać. Niezbędne w takim przypadku będzie zatem wykazanie w pozwie i udowodnienie owego niedostatku i możliwości zarobkowych rodzeństwa do płacenia alimentów. Należy pamiętać, że przyczyną niedostatku muszą być okoliczności niezależne od woli osoby ubiegającej się o alimenty. Osoba, która z własnej winy żyje w niedostatku, mimo iż ma możliwości zarobkowe nie otrzyma alimentów od rodzeństwa.

A w jaki sposób można bronić się przed alimentami na rodzeństwo? Przede wszystkim rodzeństwo zobowiązane jest do alimentacji w zakresie swoich możliwości zarobkowych i majątkowych. W sytuacji, kiedy nasz brat lub siostra wystąpi z pozwem o alimenty, w odpowiedzi na pozew należy wykazać, że nasze zarobki i majątek nie pozwalają na płacenie alimentów. Dodatkowo należy wskazać, że żądający alimentów brat lub siostra nie znajduje się w niedostatku, albo że znajduje się w niedostatku z własnej winy, np. nie podejmuje pracy z lenistwa albo szuka pracy nieodpowiedniej do swoich kwalifikacji.

Co ważne, w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym znajduje się pewna furtka, dzięki której w stosunku do rodzeństwa zobowiązany może uchylić się od świadczeń alimentacyjnych, jeżeli są one połączone z nadmiernym uszczerbkiem dla niego lub dla jego najbliższej rodziny. A zatem, w sytuacji kolizji obowiązku wobec własnej rodziny (małżonek i dzieci) oraz obowiązku alimentacyjnego wobec rodzeństwa, ustawodawca preferuje pierwszy z nich. Realizacja obowiązku alimentacyjnego na rzecz rodzeństwa nie może bowiem wpływać nadmiernie na obniżenie stopy życiowej członków najbliższej rodziny. Jeżeli zatem płacenie alimentów na rodzeństwo spowodowałoby, że liczne potrzeby naszych dzieci nie zostałoby zaspokojone, możemy na tej podstawie uchylić się od płacenia alimentów na brata czy siostrę.

Należy pamiętać, że zobowiązani do alimentów wobec rodzeństwa mogą także uchylić się od obowiązku, powołując się na sprzeczność jego wykonywania z zasadami współżycia społecznego.

W praktyce, alimenty od rodzeństwa nie zdarzają się zbyt często. Analiza przepisów prowadzi bowiem do wniosku, że ich uzyskanie nie jest łatwe, bo rozwiązanie to ma mieć charakter wyjątkowy, gdy nie da się uzyskać środków utrzymania od najbliższych krewnych. Niemniej jednak warto wiedzieć, że w świetle prawa taka możliwość istnieje i może być wykorzystywana.

Źródło: https://skierniewice.eglos.pl/aktualnosci/item/30792-alimenty-od-rodzenstwa